

Tølini eru á veg til Danmarkar

Arbeiðið hjá serkønu nevndini, sum arbeiðir við at lýsa livikorini í Føroyum vísa ein greiðan mun á skattatrystinum í Føroyum og í Danmark

Skattatrystið í Føroyum er ov høgt. Tað hava vit so mangan hoyrt, og í blaðnum leygardagin segði Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður í fíggiarmálum, at kravið í samráðingunum við danir í komandi mánaða verður at í 1996 skal stórir partur av upphæddini, ið er ætlaður at gjalda rentur til danska statin fyri lánini, sum statskassin hevur veitt landskassanum, í staðin nýtast til at veita føroyingunum ein skattalætta, sum einstaklingurin og familjurnar fara at merkja.

At einstaklingurin fer at merkja tað, um samlaða skattalækkingin verður 300 milliónir, er einki at ivast í, tí talan er um rættliga stóra upphædd av samlaða beinleiðis skattinum. Landskatturin er 700 milliónir, og kommunuskatturin er 600 milliónir krónur árliga.

Greiðar ábendingar

Landsstýrismaðurin visti til arbeiðið, sum serkønur

bólkur undir leiðslu av Karini Tofftegaard ger fyrri at undirbyggja, at føroyska kravið er upp á sitt pláss.

Landsstýrismaðurin vildi ikki gera viðmerkingar til arbeiðið hjá bólkinum, sum skal vera liðugur við sitt arbeiði áðrenn 1. september, men vit skilja, at orsøkin til at landsstýrismaðurin var so greiður um skattapurningunum fram móti vikuskiftinum var, at hann frá serkøna bólkinum hevur fingið greiðar ábendingar um, at skattatrystið í Føroyum er væl hægri í Føroyum, enn tað er í Danmark.

Landsstýrismaðurin segði, at útrokningarnar hjá føroyingunum skuldu kannast, áðrenn tølini verða lögð fyrri donsku myndugleikarnar.

Á øðrum keldum skilja vit, at tølini eru á veg til Danmarkar at vera kannað, og sær út frá føroyskum sjónarmiði er talan um rættliga áhugaverd tøl, sum stað-

fasta, at skattatrystið í Føroyum er nógv hægri enn í Danmark.

Útrokningin

Talan er um eitt modiferað ella tillaga skattatryst. Roknað verður hvussu stórir partur av Bruttojóðarinntøkuni, BTTI, fer til almennar inntøkur. Sammett við Bruttojóðarúrtøkuna verður stuðulin úr Danmark roknaður við, tá BTTI verður nýtt sum mál.

Føroyingar gjalda ikki serliga nógv meiri í inntøku-skatti og meirviðrøðsgjaldi, enn dandir gera, men sammett við støðuna í Danmark er í Føroyum einki talan um so nógv almennar veitingar til ávarar bólkur í føroyska samfelagnum.

Í Danmark verður íbúðarstuðul guldin, barnafamiljurnar fáa veitingar frá tí almenna, meðan føroyingar t.d. gjalda fyrri at vera við í sjúkrahússka. Tað gera danir ikki. Slíkt hevur stóran týdning,

ing, tá roknað skal upp á skattatrystið.

Óheppin gongd

Síðani meirviðrøðsgjaldið kom, eru byrðarnar, sum liggja á tungu familjunum nógv óttar. Undan MVG var tollurin ikki serliga høgur, og eingi avgjöld vóru á føroyskt framleiddum vörum. Tá meirviðrøðsgjaldið kom, bar tað við sær, at upphæddirnar, sum landskassin krevur frá teimum, ið hava stóra nýtslu, er ótt nógv sammett við t.d. í Danmark.

Í Danmark loystu teir í

seksti og sjeiti árunum ofta trupulleikarnar hjá landskassanum við at hækka momsinn (fyrst var tað omsætningagiften ella omsurin, og tá teir so fóru at hækka hann, bleiv tað til mere oms ella momsinn, sum tað nú verður rópt).

Danir vistu serligan ans fyrri t.d. barnafamiljunum, tá teir hækkaðu óbeinleiðis skattin, og tað gjørdi teir við at hækka veitingar til barnafamiljur ella skattafrádráttin hjá barnafamiljunum.

Í Føroyum varð MVGð ásett yvir ein kamb, og hóast røddir hava verið frammi

um, at t.d. barnafamiljurnar skulu sleppa lættari, so er einki gjørt við hetta tær ferðurnar, tá MVGð er hækkað.

Jóannes Eidesgaard vil ikki siga nakað um, hvussu skattalækkingin skal skipast, men hann heldur ikki, at tað verður stóri trupulleikin at finna rætta modellen.

-nes

Klaksvíkingar fáa nýggja vatngoymslu

Nýggju goymslurnar ætlast at skula rúma meiri enn tvífalt tí, sum verandi goymslur hava pláss fyri

Nú verður av álvara arbeitt við ætlanini at útbýggja vatngoymslurnar í Klaksvík. Norðlýsið skrivaði friggjadagin, at hesar seinastu mánaðirnar hevur býráðið viðgjørt ætlanina, sum skal verða framd tey næstu fyra til fimm árin.

Ætlanin er at útbýggja á slættanum við Ánagögv. Í fyrstu atløgu verður ein fimm hundrad metra langur vegur gjørdur frá bergholmunninum og niðan á slætt-

an við. Har verður hús gjørt til reinsiverk og fyra brunnar, sum hvør ætlast at rúma 1500 tons.

Kommunala vatngoymslan í Klaksvík oman fyrri býlingin í Uppsølum – uppi á Horni sum tey rópa tað – varð gjørd í 1968. Har eru fyra brunnar, sum hvør kann goyma seks hundrad tons. Nú verður reinsiverk sett á hesar brunnarnar.

Jógvan við Keldu, býrádsformaður, útvísir fyrri Norð-

lýsinum, at ætlanin er at fara undir útbýggingina í hesum mánaðinum. Roknað verður við, at samlaði kostnaðurin verður sjei milliónir, sum verða fíggaðar yvir rakstur-in hjá kommununi. Í ár eru hálv onnur millión settar av, og í uppskotinum til fíggarættan, sum er latið býráðslimumunum, verður skotið upp, at hálvonnur millión eisini verður sett av í 1996.

Tað hevur verið tosað um at útbýggja vatngoymslurnar í Klaksvík í eini fimtan ár. Ætlanin er vörðin alt meiri akutt. Serliga eru tað virkini, sum hava ligið undir, at tað ikki hevur verið nóg mikið av vatni. Norðlýsið veit at siga, at í vár var skilið so ringt, at virkini á vestsíðuni vóru um at steðga upp, tí tey fingi ikki nóg mikið av vatni.

-nes

Norsk vitjan

Í døgnum 23.–27. aug. fær Keldan í Skálafirði vitjan av norranninum Per Sætorp. Per Sætorp hevur seinastu árin staðið fyrri lovsanginum í Oslo Kristi Sentur, sum er ein tann skjótast vaksandi samkoman í Norðurlondum.

Per Sætorp ferðast í dag runt og heldur konsertir og undirvísir í samkomum.

Nú hevur Keldan so fingið hann at koma henda vegin. Hann fer at halda tvey seminar mikukvöld og hós-

kvöld um lovsong v.m., har møguleiki er hjá øllum at koma. Fríggjakvöld verður so ein lega hildin.

Leygarkvöldið skipar TLT-Booking fyrri stórar gospelkonsert við Per Sætorp og Heina Lützen.

Lagt er upp til eina spennandi vitjan, har vit trúgva at menniskju koma at fáa nakað frá Harranum.

Keldan í Skálafirði
v/ Paula Høj, tlf. 49222

lesarabrev

M.Ú. mótmælir

Meginfelag Útróðrarmanna vil hervoð hvasliga átala og mótmæla, at Landsstýrið hevur sent trolbátin Varðan innanfyri 12 fjórðingar at trola, fullkomiliga útan avmarkingar. Hetta er ein rein provokation ímóti útróðrarmanninum, og Varðan heldur seg heldur ikki aftur í so máta.

At formaðurin í táverandi fiskivinnuneyvnd ikki hevði rygg nokk til at standa ímóti at nokta trolbátinum at koma inn

á Landgrunnin í summar, men ístaðin stakk M.Ú. í ryggin er sín søk. Men at Føroya Landsstýri av sínum eitingnum nú sjálvt sendir ein trolbát innanfyri 12 at royna fullkomiliga frítt og útan nakrar avmarkingar yvirhøvdur, er ein frekleiki útan fyrri alt mark. At landsins myndugleikar siggja tað sum sína høvuðsuppgávu at provokera útróðrarmenn er litið mannsemligt. Tað máttu verið aðrar og meira týðning-

armiklar uppgávur at tikið sær av, nú alt samfelagið liggur í andaleypi.

Fá Varðan av Landgrunninum í stundini.

14. august 1995
Bjarni Vestergaard,
formaður M.Ú.